

From: Mazza, Anna <Anna.Mazza@svk.se>
To: Ei Registrator <registrator@ei.se>
CC: Vera Mäkelä <Vera.Makela@ei.se>; Dustin Siman <Dustin.Siman@ei.se>; Törling, Martin <Martin.Torling@svk.se>; Karlsson, Helena <Helena.Karlsson@svk.se>; Lidgard, Ingrid <Ingrid.Lidgard@svk.se>
Subject: Ansökan om koncession KL2 S9 Horndal, Avesta kommun
Date: 31.05.2024 07:58:38 (+0000)
Attachments: Koncessionsansokan_KL2 S9 Horndal 2024-05-31 SIGN.pdf (11 pages)

Hej,

Affärsverket Svenska kraftnät (Svenska kraftnät) ansöker om koncession enligt ellagen (1997:857) för ledning KL2 S9 mellan stationerna RT24 Horndal och KL29 Horndal i Avesta kommun.

Ansökan bifogas detta mail. Tillhörande bilagor (totalt 4 st, listas nedan) samt GIS-underlag skickas på grund av bilagornas storlek via fildelningstjänsten Deaddrop till registrator@ei.se telnr. 073-9614523. **Vänligen bekräfta att bilagorna mottagits.**

Bilaga 1 Koncessionskarta
Bilaga 2 Teknisk beskrivning
Bilaga 3 Miljökonsekvensbeskrivning med bilagor
Bilaga 4 Fastighetsförteckning

Svenska kraftnäts dnr är **Svk 2022/175**. Vid frågor kontakta ansvarig delprojektledare Anna Mazza, se kontaktuppgifter nedan.

Vänligen
Anna

ANNA MAZZA

DELPROJEKTLEDARE TILLSTÅND
ENHET TILLSTÅND OCH ENTREPRENAD
KONTORSANSVARIG SUNDSVALLSKONTORET

SVENSKA KRAFTNÄT
BOX 603
851 08 SUNDSVALL
LANDSVÄGSALLÉN 4

TEL 010 475 98 49

ANNA.MAZZA@SVK.SE

WWW.SVK.SE

2024-06-03

2024-103271-0001

Samhällsbyggnad

Informationsklass
K1

Energimarknadsinspektionen
Box 155
631 03 Eskilstuna
registrator@ei.se

2024-05-31

Svk 2022/175

ANSÖKAN

Ansökan om koncession enligt ellagen för ledning KL2 S9 förbindelseledning mellan stationerna RT24 Horndal och KT29 Horndal i Avesta kommun, Dalarnas län.

Ansökan

Affärsverket svenska kraftnät (Svenska kraftnät) ansöker om tillstånd att bygga och använda en ny 220 kV-luftledning KL2 S9 mellan befintlig station RT24 Horndal och ny station KT29 Horndal i Avesta kommun, Dalarnas län, i den sträckning som framgår av bifogad karta, bilaga 1.

Bakgrund och behov

För att anpassa elnätet till dagens och framtidens driftförhållanden behöver Svenska kraftnät förstärka överföringskapaciteten mellan norra och södra Sverige. Detta görs genom en förnyelse och kapacitetshöjning av transmissionsnätet samt nya stationer vilket ger ett mer robust och flexibelt elnät.

Nuvarande station RT24 i Horndal består av en transmissionsnätsanläggning som ägs av Svenska kraftnät och en regionnätsanläggning som ägs av Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall), se Figur 1 för områdets lokalisering.

Figur 1 Karta över projektområdets lokalisering (röd fyrkant)

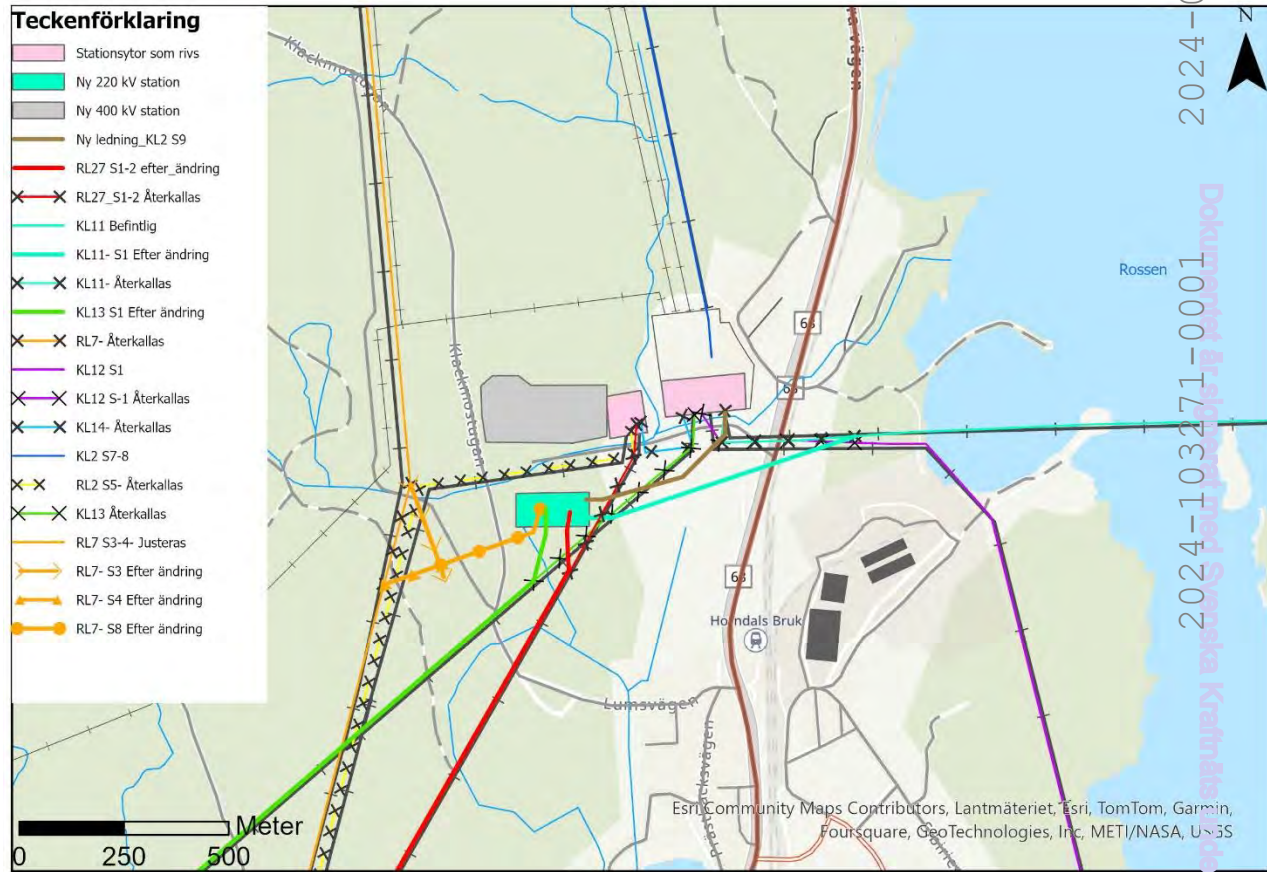
Svenska kraftnäts delar av RT24 har uppnått beräknad teknisk livslängd och behöver moderniseras för att nå dagens krav på ett person- och driftsäkert transmissionsnät med säkra elleveranser till regionen. En ny 220 kV-station (KT29) planeras att uppföras ca 200–300 meter sydväst om RT24 för att ersätta Svenska kraftnäts delar av den äldre stationen, se Figur 2. Svenska kraftnäts delar av station RT24 kommer att raseras.

För att ansluta den nya stationen till transmissionsnätet behöver ett flertal ledningsåtgärder genomföras. Delar av RT24 är planerad att vara i drift parallellt med KT29 och överflyttning av ledningar från den gamla till den nya stationen kommer att ske i etapper. Med anledning av detta behöver en ny ledning KL2 S9, vilken föreliggande ansökan avser, sammankoppla stationerna.

Följande befintliga ledningar kommer att justeras: RL7 S3-4, KL11 Horndal-Untra, KL13 S1 Horndal-Avesta samt RL27 S1-2 Horndal-Avesta med avgrening till Fors. Vidare kommer RL2 S5 Horndal-Finnsletten, KL14 Untra-Horndal samt delar av KL12 S1 Horndal-Starfors att återkallas. Samtliga justeringar vid Horndal redovisas i Figur 2 och parallella prövningar utvecklas vidare nedan.

Påverkan av KL2 S9 beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), se bilaga 3.

Figur 2. Karta över ledningsjusteringar vid Horndal station.

I Svenska kraftnäts framtida planering kommer en ny 400 kV-station uppföras i Horndal som, tillsammans med den nya 220 kV-stationen, ska utgöra en robust och flexibel del av transmissionsnätet. Placering av den framtida 400 kV-stationen framgår av Figur 2.

Förbindelsens sträckning

Den sökta luftledningen KL2 S9 ska uppföras mellan befintlig station RT24 och ny station KT29 i Horndal i Avesta kommun, Dalarnas län. Ledningen byggs på en sträcka om ca 400 meter över jordbruksmark. När den framtida 400 kV-stationen är byggd och Svenska kraftnäts delar av RT24 har rivits kommer KL2 S9 ledas ihop med KL2 S7-8 Krångede-Horndal (anläggningsnummer 8700D) vidare norrut.

Vid genomförda samråd och under arbetet med att ta fram MKB:n gjordes undersökningar och avväganden avseende val av lokalisering för förbindelsen. Den sökta sträckningen är vald för att den bedömts lämplig med hänsyn till att ändamålet med ledningen ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för

människors hälsa och miljön. Detta utvecklas mer utförligt i beskrivningen av lokaliseringsutredningen, MKB:n avsnitt 3.

En koncessionskarta redovisas i bilaga 1.

Teknisk beskrivning

Den sökta förbindelsen avser en 220 kV-luftledning.

En teknisk beskrivning redovisas i bilaga 2.

Samrådsprocessen

Svenska kraftnät har undersökt om den sökta förbindelsen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningssamråd med en utökad samrådsrets genomfördes med länsstyrelsen, tillsynsmyndigheten, enskilda som kan antas bli särskilt berörda av verksamheten eller åtgärden samt med övriga statliga myndigheter, kommuner och allmänhet som kan antas bli berörda av verksamheten eller åtgärden. Undersökningssamrådet inleddes med ett utskick via post den 23 maj 2022 till berörda fastighetsägare samt några instanser och digitalt till övriga instanser den 30 maj 2022. Svenska kraftnät önskade synpunkter fram till den 20 juni 2022. Efter önskemål av Försvarmakten förlängdes samrådets slutdatum till den 7 juli 2022.

En redogörelse för hur samrådet gått till, vilka som bjudits in och vad som framkommit har lämnats till länsstyrelsen den 25 juli 2022 (återfinns i bilaga 1 till MKB). Länsstyrelsen har den 3 oktober 2022 beslutat att ledningen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

För utförlig beskrivning av samrådsprocessen hänvisas till MKB:n, avsnitt 2.3. I bilaga 1 till MKB:n redogörs för de samråd som har skett och vad som kommit fram i samråden.

Alternativ

El kan överföras som växelström eller som likström, via luftledning eller via kabel. I Sverige, och i resten av världen, är växelströmsnät med luftledningar den dominerande tekniken för att transmitta el på höga spänningsnivåer och över långa sträckor. Valen mellan likström eller växelström respektive luftledning eller kabel utgör grundläggande systemtekniska val. I MKB:n avsnitt 3.3.1 redovisas Svenska kraftnäts grunder för val av teknik.

Inom ramen för vald teknik finns därutöver olika sätt att utforma förbindelsen på, t.ex. kan en luftledning uppföras med olika stolptyper och en markkabel kan behöva förläggas på olika sätt beroende på förbindelsens funktion och förhållandena på platsen. Dessa alternativa sätt att utforma den valda tekniken på beskrivs i MKB:n avsnitt 4.

Utformning och placering av 220 kV-stationen utgår från att denna, tillsammans med den framtida 400 kV-stationen, ska utgöra en robust och flexibel del av transmissionsnätet. Vid projekteringen av ledningsåtgärderna för den nya 220 kV-stationen har hänsyn därför behövt tas till utrymme för de framtida 400 kV-ledningarna som ska ansluta till den nya 400 kV-stationen. Då flertalet ledningssträckor behöver förändras inom ett mindre område har mängden alternativ varit begränsade och endast ett alternativ har kunnat identifierats för respektive sträcka. Det har dock funnits ett visst utrymme inom respektive utredningskorridor för mindre anpassningar utifrån vad som framkom i den naturvärdesinventering och arkeologiska utredning som utfördes under 2022.

Inom befintligt stationsområde finns inte tillräckligt med utrymme för att bygga en robust transmissionsnätanläggning och samtidigt upprätthålla driften i nätet. Att bygga inom befintligt stationsområde ökar också arbetsmiljöriskerna med avseende på arbete i närheten av högspänningsanläggningar i drift.

Stationsplaceringen har valts för att det inte finns några andra alternativ med hänsyn till möjlighet att ansluta befintliga ledningar och för att den ytan är avsatt för ändamålet i detaljplanen.

Utförligare beskrivning av de alternativa sträckningar som utretts och skälen för de val som har gjort redovisas i MKB:n, avsnitt 3. I MKB:n redovisas även den bedömningsmetodik Svenska kraftnät tillämpar.

En analys av effekter och bedömning av miljökonsekvenser ligger till grund för de beslut som successivt fattats om lokalisering och utformning. I hela processen har möjligheterna att minska negativ påverkan på människors hälsa och miljön varit en del i Svenska kraftnäts beslut.

Om den planerade stationsförnyelsen inte genomförs skulle detta innebära att befintlig station och ledningar blir kvar i nuvarande placering och skick. Den gamla stationen kommer då snart att uppnå beräknad teknisk livslängd med ökad risk för den framtida person- och driftsäkerheten. Stationen kommer slutligen att upphöra att fungera vilket innebär ett minskat bidrag till Sveriges ökade behov av el.

Av MKB:n framgår uppgifter om rådande miljöförhållanden innan verksamheten påbörjas och hur de förhållandena förväntas utveckla sig om verksamheten inte påbörjas eller vidtas (miljömässigt nollalternativ).

Miljökonsekvenser

En 220 kV-ledning innebär typiskt sett intrång och olägenheter, bl.a. i form av påverkan på landskapsbilden och enskildas boendemiljöer, ingrepp i natur- och kulturmiljön, intrång i näringsverksamheter, begränsningar av enskildas möjlighet att använda sina fastigheter m.m. Samtidigt är utbyggnaden av transmissionsnätet i Sverige nödvändig för att tillgodose samhällets behov av el. Den aktuella ledningen är en sådan anläggning för energidistribution som omfattas av 3 kap. 8 § miljöbalken. Det är också en viktig del av samhällets strävan mot en hållbar utveckling.

En utförlig redovisning av de bedömda miljökonsekvenserna finns i MKB:n.

Ledning KL2 S9 berör huvudsakligen jordbruksmark, samt ett mindre skogsområde, som i hög grad är påverkade av befintliga ledningar i området. Skogsområdet har i huvudsak inga naturvärden, men några enstaka objekt har avgränsats med visst och påtagligt naturvärde. Enstaka kulturmiljölämningar har identifierats i anslutning till KL2 S9. Inga natur- eller kulturvärden bedöms påverkas.

Konsekvenserna har primärt begränsats genom val av lokalisering i syfte att minimera intrång och olägenheter. Hänsyn har tagits t.ex. till boendemiljö och bebyggelse, skyddade områden eller andra områden med höga värden.

I MKB:n redovisas verksamhetens överensstämmelse med hänsyns- och hushållningsbestämmelserna i 2-4 kap. miljöbalken samt relevanta miljökvalitetsnormer.

Svenska kraftnät åtar sig också att vidta ett antal hänsynsåtgärder i syfte att minska påverkan. Vilka hänsyns- och skyddsåtgärder som är aktuella för den sökta ledningen framgår av MKB:n, avsnitt 6.1.

Sammanfattningsvis bedöms verksamhetens miljöeffekter bli obetydliga förutsatt att föreslagna skyddsåtgärder vidtas.

Planförhållanden

Enligt 2 kap. 14 § ellagen får en nätkoncession för linje inte strida mot någon detaljplan eller områdesbestämmelse. Detaljplaner inom en 50 meter bred zon runt den planerade ledningssträckningen har inventerats och aktuella planbestämmelser har kontrollerats med avseende på planenlighet. Ledningen står inte i strid med någon detaljplan eller områdesbestämmelse.

Sökandens lämplighet och kunskapskravet

Svenska kraftnät är ett statligt affärsverk (org.nr: 202100-4284) med uppgift att förvalta Sveriges transmissionsnät för elkraft, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Svenska kraftnät utvecklar transmissionsnät och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Svenska kraftnät har över 1350 anställda och ytterligare flera hundra personer sysselsätts på entreprenad för drift och underhåll av transmissionsnät runt om i landet. Svenska kraftnät har således god erfarenhet och kompetens på området, något som är värdefullt för att på bästa möjliga sätt kunna tillvarata miljöintressena vid ledningens anläggande. Svenska kraftnät ser till att medarbetarna har den kompetens som krävs för att kunna göra långsiktiga och hållbara bedömningar där miljöhänsyn är en viktig del av underlaget. Sakkunskapen hos de som arbetat med framtagande av MKB:n, inventeringar m.m. framgår av respektive dokument.

Svenska kraftnät har upprättat tekniska riktlinjer i form av Miljö- och hälsokrav i bygg- och anläggningsentreprenader samt underhållsentreprenader (TR 13). Detta dokument används vid upphandling och redovisar de krav som affärsverket ställer. Krav finns bl.a. på att en miljöplan ska upprättas för entreprenaden och att miljöutbildning ska genomföras.

Parallella prövningar

Den nu aktuella ansökan har samband med ett flertal ärenden i vilka Svenska kraftnät har ansökt om tillstånd att bygga om och använda i Avesta kommun, Dalarnas län. Ledningsåtgärderna redovisas i Figur 2.

- RL7 S2-4 Ånge-Laforsen-Finnslätten, förlängningsärende (dnr hos Ei: 2008–100114, handläggning pågår)
- KL 13 S1 Horndal-Avesta, ny koncession (dnr hos Ei: 2021–102995, beslutad 2024-02-06)
- KL11 Horndal-Untra, förlängningsärende (dnr hos Ei: 2008–100030, handläggning pågår, beslutad 2024-05-20)
- KL11 Horndal-Untra, ändring av koncession (skickas in samtidigt som denna ansökan)
- RL27 S1-2 Horndal-Avesta med avgrening till Fors, ändring av koncession (dnr hos Ei: 2023–103573, beslutad 2023-11-06)
- RL2 S5 Horndal-Finnslätten, återkallelse av koncession (dnr hos Ei: 2023–103973, beslutad 2024-03-19)

- KL14 Untra-Horndal, återkallelse (skickas in senare)
- KL 12 S1 Horndal-Starfors, återkallelse (skickas in senare)

De koncessioner Svenska kraftnät ansökt om i dessa ärenden är en förutsättning för byggandet av den nu sökta 220-kV förbindelsen. Svenska kraftnät har valt att ansöka om respektive ledning separat och Ei har bekräftat att beslut i ärendena hanteras separat men Svenska kraftnät vill förtydliga att ärendena hänger ihop. Det hemställs därför om att beslut fattas i övriga pågående ärenden hos Ei samtidigt som beslut tas i detta ärende, men att ändringarna prioriteras före pågående förlängningsärenden.

Utöver nätkoncessionsprövning aktualiseras ett antal prövningar i form av tillstånd, dispenser och anmälningar för byggande och drift av ledningen. Tillstånd eller dispenser som har bedömts avgörande för koncessionslinjen redovisas i MKB:n, avsnitt 2.5.

Berörda fastigheter och rättighetshavare

Den planerade förbindelsen kommer att beröra fastigheter i Avesta kommun.

Förteckning över samtliga berörda fastigheter och innehavare av lagfart till dessa bifogas (bilaga 4). Ansökan kompletteras senare med eventuella innehavare av särskild rätt. Förteckningen inkluderar inte hyresrättsinnehavare eller bostadsrättsinnehavare.

Uppgift om överenskommelser om upplåtelse av mark

Arbetet med att teckna markupplåtelseavtal för den nya förbindelsen kommer att påbörjas när Energimarknadsinspektionen har tagit beslut om koncession. Markupplåtelseavtalen kommer att läggas till grund för upplåtelse av ledningsrätt vid förrättning enligt ledningsrättslagen. I de fall avtal inte kan träffas kommer frågan om förtida tillträde till marken att tas upp vid förrättning om ledningsrätt hos Lantmäteriet.

Tidplan och kostnader

Byggstart för ny station och ledningsåtgärder för alla anslutande ledningar planeras till första halvan av 2025. Enligt gällande tidplan kommer arbetena pågå fram till slutet av år 2027 och då vara klar för idrifttagning. Rivningsarbetet av stationen och tidigare ledningssträckningar kommer att ske efter att den nya

ledningen är driftsatt. Ombyggnaden planeras pågå under ca 3,5 år och investeringskostnaden beräknas till cirka 300 miljoner kronor för stationsförnyelse samt ledningsåtgärder.

Övrigt

Koncession söks tillsvidare.

Till ansökan bifogas bilagor enligt nedan angivna förteckning. Beträffande behörighetshandlingar, organisationsplan, årsredovisning m.fl. handlingar hänvisas till motsvarande handlingar i redan ingivna ärenden och till Svenska kraftnäts webbsida www.svk.se. Om Energimarknadsinspektionen önskar att dessa handlingar inges i original emotses besked härom.

Svenska kraftnäts dnr. SvK 2022/175 ska anges vid korrespondens om ärendet.

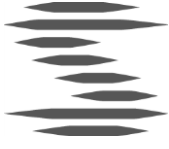
Kontaktperson är delprojektledare tillstånd:

Anna Mazza

Mail: Anna.mazza@svk.se

Telefon: 010- 475 98 49

Beslut om denna ansökan har fattats av delprojektledare Anna Mazza. I ärendets slutliga handläggning har även projektledare Martin Törling och verksjurist Ingrid Lidgard deltagit. Ansökan signeras digitalt.

Bilagor

1. Koncessionskarta i skala 1:50 000
2. Teknisk beskrivning
3. Miljökonsekvensbeskrivning
4. Fastighetsförteckning

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

2024-06-03

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnätts underskriftstjänst, SandSign
2024-10-30 10:32:71-0001